

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Koronázó emlékkiállítás*

Forrás: *Budapesti Hírlap*

Bsp.
(Hélv)

1917
(Idő) *10*

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

708

Hely

Idő

"1917"

Személy

Helyszám

Koronázó emlékkiállítás.

A koronázás fényes ünnepségének utolsó hullámcsapása az a színes szemképrázisú kiállítás, amelyet a Nemzeti Múzeum épületében rendezett a Pro Transsylvania országos segítőbizottság. Színhelye a múzeum régi főrendiházi terme, melyből eltávolították a pad sorokat s ezzel a szerencsés ötlettel teljes szépségében rehabilitálták Poliháznak, a Nemzeti Múzeum építésiének ezt a harmonikus arányában rendkívül izlées alkotását. A kiállításon egybeegvűlve látnuk az esztergomi koronázó kincseket, a koronázó Mátyás templom drásaságait, valamint a koronázó ünnepségen résztvevő hölgek és urak díszruháit és ékszeréit. Ereklvéit a nemzet évezredek létének, melyeket tényleges művészi becsűkön kívül a hozzájuk fűződő történelmi emlékek avatnak páratlan, soha el nem avuló nemzeti értékké. Kér, hogy a kiállítás rendezésével nem készültek el idejére. A férfruhák és ékszerak még elcsomagolva várják elhelyezésüket s a megvívó ünnepség közönsége csak csönka képet kaphat a díszes anyagról.

A koronázó kincsek között első hely illeti meg Mátyás király trónkárpitját, mely a mostani koronázáson szerepelt először. Az Erdődy-árfok galgóc várából való s reneszánsz-kornak egyik lecsébb textilpári emléke. Méltó párja a foincái miseruha, amely a trónkárpitnak ikerdarabja s mellet I. Ferenc afándékozott a budai Várkápolnának. Ott látjuk az Árpádok korából való román stílusban készült eskükeresztet, továbbá az apostoli keresztet, az olasz reneszánsz-ötösség egyik leglészűbb emléket: Francesco Francia ötös művét. A hercegprímás koronázó miseruhája igazgyönggyel megrakott arany-

brokát. Uvancsak gyönggyel és drágakövel ékes a tizenötödik századból való püspöksüveg. A pástori-likus hívói afándékozták 1886-ban Simor János hercegprímásnak. Kiváló darabja az esztergomi kincstárnak még az ugynevezett Szelepesényi-kereszt, melyet a primás a koronázáson csókra avított a királyi párnak. A budai koronázó főszínház kincstárából való az a két kehely, amelyekből a királyi pármegáldozott. Az egyik a tizenötödik századból való s a buda-ullaki plébániának volt tulajdona; a másik tizennevezedik századbeli, arányaiban nagyon szép görögkehely, a budai ferenciek plébániájából. Végül még kell említenünk Csernoch János koronázó kehelyét. Zsűl tanárnak föltűzésében teljesen eredeti és egyéni, modern korunk gondolkodását képviselő alkotását, valamint azokat a miseruhákat, a melyek szövetségben Mátyás király trónkárpitjával mutatnak rokonságot.

A női díszruhák sokasága megkapó látnivaló. Alig egy-kettő modern kor szűlőtte, javarésznük régi szebbnél-szebb aranybrokát, damaszt-szővetből való Arany és ezüst himzésűl roskadoznak s legfőbb ékességük régi eredeti csipke, ékszer és valódi gyöngy sor. Tulajdonosaik névsorában ugyszólván főür világ mindon csatládja képviselve van. A tekerő közepén látható Zita királynénak nehéz fehér selyemből készült, fűzta aranyhímzésű, Mária Terézia korabeli magyar motívumokkal és négy méter uszályal készült koronázási szoknyája és pruszlikja, Károly király magyar tábornoki gála ruhája és Ottó trónörökös Benzúr tervezte, hermelinneszegett aranybrokát ruhácskája, kucsmája és szatytyánbőr topánja. E szekrény körül nyertek elhelyezést Augustia királyi hercegnő ruhája, valamint Izabella királyi hercegnőnek a pozsonyi házipari

szövetség munkásainak szorgalmas újait dícsérodíszes magyar ruhája. Szébbnél-szebb ruhát állítottak ki:

Révay Simonné grófné, Révay Lászlóné grófné, Bethlen Irma grófné, Teleky Gyuláné grófné, Zichy Géza Lipótné grófné, Széchen Miklósné, Laky Alice, Zichy Rafaelné grófné, Almásy Dezsőné grófné, Nemes Jánosné grófné, Esterházy Károlyné grófné, Esterházy Ilona grófné, Mikes Jánosné grófné, Héderváry Károlyné grófné, Erdődy Györgyné grófné, Zichy-Erdődy Jenny grófné, Erdődy Franciska grófné, Chotek Rudolfné grófné, Ráday Gedeonné grófné, Batthyány Lajosné grófné, Fiath Miklósné báróné, Jármy Jordánné, özvegy Esterházy Ferencné grófné, Mikes Arminné grófné, Mikes Time grófné, Zoltán Béláné, Pengrácz Vilmosné és Vilma, Károlyi Lászlóné grófné, Inkey Józsefné báróné, Szirmay Ottóné grófné, Szirmay Erzsébet grófné, Mikes Kelemenné grófné, Kálnoky Félixné grófné, Dessewffy Emilné grófné, Putnoky Mórné, Esterházy Antal Miklósné hercegné, Ottlik Ivánné, Semsey Klára báróné, Kubinyi Györgyné, Károlyi Mihályné arófné, Apponyi Albertné arófné, Batthyány-Strattmann Lászlóné hercegné, Mikes Arminné grófné, özvegy Nemes Jenőné, Taly Istvánné, Széchenyi Antalné grófné, Jósika Jánosné báróné, Károlyi Józsefné grófné, Csáky Gézané grófné, Dessewffy Miklósné grófné, Lukács Györgyné, Daniel Ernőné báróné, Batthyány Gyuláné grófné, Batthyány Imréné báróné, Károlyi Istvánné, Semsey Mária és Ilona bárónék, Högossrem Wenckheimné grófné, Zoltán Béláné, Apponyi Sándorné grófné, Apponyi Antalné grófné, Radnóczy Györgyné, Nákó Berta grófné, Nákó Sándorné grófné, Ghillány Imréné báróné, Károlyi Istvánné, Zichy Jánosné grófné, Szankovics Margit, Zichy Ödönné grófné, Odescalchi Zoárdné hercegné, Koronizs Klára, Odescalchi Lili hercegné, Bethlen Istvánné grófné, Kállay Erzsébet és Magdolna, Teleky Gézané grófné, Hadik-Barkóczy Endréné grófné és Helén grófné, Andrássy Gyuláné grófné, Podmaniczky Endréné báróné és Malvin báróné, Batthyány

Vilmosné grófné, Szirmay Juliska grófnő, Zeyk Dánielné báróné, Bánffy Györgyné báróné, Csáky Gusztávné grófné, Károlyi Mihályné grófné, Széchényi Imréné grófné, Andrássy Klári grófnő, Győrffy Samuné báróné, Bernáth Gézáné, Almássy Györgyné grófné, Nopcsa Elekné báróné, Széchényi Marietta grófnő, Zichy Sarolta grófnő, Teleki Domokosné grófné, Kállay Erzsébet, Bánffy Jánosné báróné, Teleki Györgyné grófné, Kemény Ákosné báróné, Haller Györgyné grófné, Teleki Domokos báró, Huszár Lászlóné, Szentiványi Károly és Apponyi Henrikné grófné.

A kiállítás izléses rendezése Fejérpataky László igazgató, valamint Varju Elemér és Gerevich Tibor fáradozását dicséri.